

Simularea examenului de bacalaureat 2016

Proba E. b)

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

Limba și literatura maghiară maternă

Filiera teoretică – Profilul real

Filiera tehnologică

Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

Clasa a XI-a

- Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă fracțiuni de punct. Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit prin barem.
- Se acordă 10 puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la 10 a punctajului total obținut pentru lucrare.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

a. a cím és a szöveg kapcsolata

5 pont

Érvényes, szövegpéldákkal alátámasztott, kifejtett válasz 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz. 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz 2 pont, kísérlet a válaszáadásra 1 pont.

Lehetséges válasz: a hiányos mondatból álló cím egyrészt utal a vers témájára (költők, költészet), illetve a megszólalás időbeli érvényességére (XIX. század), másrészt költői hitvallást megfogalmazó verset ígér. A költemény műfaja ars poetica, a vers beszélője a romantikus váteszköltő szerepébe illeszkedve fogalmazza meg a korban érvényes költői magatartás, illetve költészet lényegét.

b. az első négy versszakban szembesített költői magatartások

5 pont

Érvényes, szövegpéldákkal alátámasztott, kifejtett válasz 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz. 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz 2 pont, kísérlet a válaszáadásra 1 pont.

Lehetséges válasz: az első négy versszak kétféle (az elutasított és vállalt) költői magatartást szembesít többféle változatban. A lírai én szembeállítja a társadalmi változások szolgálatába szegődő költőt a csak önmagáról, csupán személyes érzéseiről valló lírikussal (1. versszak), a tett értékű költői szót kimondó lírikust a tettet bármilyen okból (gyávaság, lomhaság) nem vállalóval (3. versszak), valamint az általános szabadság és boldogság korának megvalósulásáért küzdő költőprófétákat a félúton megálló, féleredményekkel megelégedő hamis profétákkal (4. versszak). A beszélő által vállalt költői magatartás a közösségi küldetést vállaló költői szerep. Ennek érvényességét és hitelességét hangsúlyozzák a 2. versszak bibliai motívumai.

c. a verset szervező retorikai alakzatok

5 pont

Érvényes, szövegpéldákkal alátámasztott, kifejtett válasz 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz. 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz 2 pont, kísérlet a válaszáadásra 1 pont.

Lehetséges válasz: a költemény felépítése retorikus. Az első versszak tételmondatszerű kijelentését („Nagy munkát vállal az magára, / Ki most kezébe lantot vesz.”) a következő négy versszak kifejtő, magyarázó, érvelő gesztusai követik. Az utolsó versszak az előző szakaszok érvelését lezáró következtetést tartalmazza. A verset szervező retorikai alakzatok a párhuzam, az ellentét, az ismétlés, a felsorolás, az érzelmi túlfűtöttséget kifejező felszólító és felkiáltó mondatok.

d. a bibliai motívumok szerepe

5 pont

Érvényes, szövegpéldákkal alátámasztott, kifejtett válasz 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz. 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz 2 pont, kísérlet a válaszadásra 1 pont.

Lehetséges válasz: a bibliai motívumok (*a népével a pusztában bujdosó Mózes, a lángoszlop, Kánaán, a hamis próféták, az ígéret földje*) a mondanivaló általános érvényűségének és hitelességének, illetve a művészi hatáskeltésnek az eszközei.

Tökéletesen összefüggő szöveg, logikus gondolatmenet, helyes fogalomhasználat 5 pont

Helyenként töredezett gondolatmenet, helyes fogalomhasználat 3 pont, logikus gondolatmenet, helytelen fogalomhasználat 3 pont, töredezett gondolatmenet, helytelen fogalomhasználat 1 pont.

Helyesírás, nyelvhelyesség 5 pont

SUBIECTUL al II-lea (30 de puncte)

Bármely, a javítókulcstól eltérő helyes válasz maximális pontot ér.

a. a kommunikációs funkció megnevezése és a válasz indoklása 5 pont

A kommunikációs funkció megnevezése 2 pont, az indoklás 3 pont.

Lehetséges válasz: a szövegben tájékoztató, közlő funkció érvényesül, mert az oktatási csereprogramról, az amerikai iskolarendszerről, a kinti tanulmányok értékéről tájékoztat a szöveg.

b. hasonlóság az amerikai és a romániai iskolarendszer között 5 pont

Lehetséges válasz: A tanév két félévre (esetleg évharmadokra) van felosztva, az órák 8 órákor kezdődnek, de néhány iskola esetén előfordulhat, hogy korábban indul a tanítás.

c. a „diákok önállósága” kifejezés jelentése 5 pont

Lehetséges válasz: a diákokat önállóságra serkentik a kezdetektől fogva, hiszen beiratkozáskor ők maguk jelölik meg azokat a tantárgyakat, amiket hallgatni szeretnének az adott tanévben.

d. Szövegalkotás

A leíró szövegtípus követelményeinek betartása (A bemutatott dolgot mindig valamilyen nézőpontból látatjuk, az érzelmi viszony lehet tárgyilagos vagy szubjektív. A bemutatás mindig meghatározott irányban halad, pl. közelitől a távoli felé vagy fordítva, fentről lefelé, körkörösén stb.) 5 pont
A témához való igazodás 5 pont

Logikus gondolatvezetés, szövegkohézió, nyelvhelyesség, helyesírás 5 pont

SUBIECTUL al III-lea (30 de puncte)

a. a választott alkotás műfaji sajátosságai 5 pont

Érvényes, a választott irodalmi alkotás ismeretén alapuló, kifejtett válasz 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz 2 pont, kísérlet a válaszadásra 1 pont.

Lehetséges válasz:

A **ballada**: verses kisepikai műfaj, amely azonban lírai és drámai elemeket is tartalmaz. Általában tragikus témát dolgoz fel. Egy történetet beszél el, melynek sajátosságai a sűrített cselekmény, a kihagyásos, homályos előadásmód, a sok párbeszéd és lírai monológ. A külső történések többnyire jelzesszerűek, a szereplőkben zajló lelki folyamatok, lélekállapot-változások kerülnek előtérbe.

A **novella**: rövid terjedelmű epikus alkotás, cselekménye zárt, egyetlen eseményre koncentrál, kevés szereplőt vonultat fel, a szereplők általában változatlan jelleműek, gyakran csattanóval zárul.

A **regény**: nagy terjedelmű, hosszabb időtartamot felölelő történet, szerteágazó cselekmény, fő- és mellékszereplők, részletesen kidolgozott jellemelek.

Az **irodalmi levél**: olyan szépirodalmi alkotás, mely betartja a magánlevél formai kötöttségeit (megszólítás, a kapcsolatteremtést szolgáló bevezető sorok, búcsúvétel a címzettől, aláírás, keltezés), de témája a magánlevél tematikájánál változatosabb, stílusában ötvözi a szépirodalmi

és a társalgási stílus jegyeit. Két fajtája van: a misszilis (elküldött) és a fiktív (képzeletbeli személyhez címzett, el nem küldött) levél.

b. a választott alkotás térszerkezetének sajátosságai **5 pont**

Érvényes, a kor és a választott irodalmi alkotás ismeretén alapuló, kifejtett válasz 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz 2 pont, kísérlet a válaszadásra 1 pont.

Lehetséges válasz: valószerű/fiktív tér, a fontosabb helyszínek bemutatása, keretesség/ellentét a térszerkezetben, jelképes szinterek

c. a választott alkotás időszerkezetének sajátosságai **5 pont**

Érvényes, a választott irodalmi alkotás ismeretén alapuló, kifejtett válasz 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz 2 pont, kísérlet a válaszadásra 1 pont.

Lehetséges válasz: az elbeszélés ideje és az elbeszélő idő közti viszony, reális/mitikus idő, jelképesség

d. a történetmondás sajátosságai a választott alkotásban **5 pont**

Érvényes, a választott irodalmi alkotás ismeretén alapuló, kifejtett válasz 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz 2 pont, kísérlet a válaszadásra 1 pont.

Lehetséges válasz: lineáris cselekményvezetés, kronologikusság, a történet a valóság illúzióját kelti, töredezettség, szaggatottság, fordulatosság stb.

Az értekezés tartalmi és formai jegyeinek betartása, logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyes fogalomhasználat **5 pont**

Tökéletesen összefüggő szöveg, logikus gondolatmenet, helyes fogalomhasználat, tartalmi és formai jegyek betartása 5 pont, helyenként töredezett gondolatmenet, helyes fogalomhasználat, két-három jellemző tárgyalása 3 pont, logikus gondolatmenet, helytelen fogalomhasználat 3 pont, töredezett gondolatmenet, helytelen fogalomhasználat, kísérlet értekező szöveg alkotására 1 pont.

Helyesírás, nyelvhelyesség **5 pont**